

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

15. Opponitur tantæ certitudini fluctuatio Aug. usque ad mortem, & ex
ipso August. soluitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

a 37

tim adiecit: Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obedientis concupiscentis eius, hoc est, desiderijs ac motibus, quos illud peccatum suscitavit. Et quicquid usque ad finem sexu capitis atexit, non nisi de peccato, quod

A est concupiscentia, intelligitur. Quam Apostolici discursus deductionem genuinam & veram esse ipse summopere sibi consonus à capite ad calcem usque contextus clamat, & jam olim Gregorius Ariminensis advertit.

CAPVT XV.

Opponitur tantæ certitudini fluctuatio Augustini usque ad mortem, & ex ipso Augustino solvitur.

Sed mirum alicui non immeritò videri poterit, qui fieri possit, ut tantâ asseverantiâ, & omni omnino fluctuationis experte certitudine, duas istas sententias Augustinus tradiderit, cum notum sit,

etiam de animæ productione, utrum ex parentibus propagetur, an de novo creetur à Deo, usque ad mortem dubitasse; nec alia de causa dubitasse, nisi quòd intelligere non posset, quomodo posset peccati originalis ratio cum animarum nova creatione consistere. Hinc in Epistola ad Hieronymum, cum sententiam de animarum creatione sibi de cætero satis placere indicasset, causam tamen suæ trepidationis adiecit: Sed cum ad pœnas ventum est parvulorum, magnis, mihi crede, cavitor Augustinis, nec quid respondeam prorsus invenio. Et in libris de peccatorum miris cum sibi Pelagianorum

Epist. 28. argumenta proposuisset: Ego autem, inquit, tibi resellere istorum argumenta non valeam, visio tamen inveniendum esse his, qua in scripturis sunt apertissima. Et sermone 14. de verbis Apostoli istum Pelagianorum argumentis territus dicit: Ego istam quaestionem profundam sentio, & ad eius fundum rimandum vires meas idoneas non agnosco. Hinc tritum illud Augustini de peccato originali: Quo nihil est ad predicandum notius, ràm talis nihil ad intellegendum secretius. Qui ergo fieri potest, ut cum tantæ obscuritatis & infirmitatis agnitione tam resoluta istarum quaestionum certitudo consistat? Huiusmodi igitur Augustini locis persuasus recentior quidam Scriptor,

Lb. 3. c. 4. nihil mirum esse dicit, si vir alioquin doctissimus & sanctissimus difficultate rei oppressus nihil aliud invenerit, in quo essentia originalis peccati constitueret, quàm reatum illum: præsertim cum, ut idem Scriptor ait, ignorantiam suam fallus; cupierit ab Hieronymo edoceri. Et alius propter huiusmodi confessam Augustini fluctuationem dicit: Eum nunquam plane in hac quaestione, de modo productionis, sibi satisfecisse; propter illud scilicet Pelagianorum argumentum, ut idem indicat, quòd peccatum originale sit in anima, non in carne; anima autem non trahatur ex Adamo.

Sed pace eorum dixerim, longissimè isti à sancti Augustini mente discedunt. Longè aliud est, quòd Augustinum torisit, quàm vel natura peccati originalis, ut unus eorum; vel modus productionis ejus, ut alter putat.

De utroque semper usque ad mortem certissimus fuit, ut ex tanta testimoniorum & argumentorum grandine, quæ produximus, quibus omnes ejus libri sparsi sunt, satis superque intelligi potest. Vtrilibet enim esset vera sententia, live anima ex parentibus traheretur, live Deo creante carni misceretur, semper hoc ei ratum fixumque permanebat, nihil aliud peccatum illud esse, nisi concupiscentiam cum reatu; itemque nullo alio traduci modo nisi vitio concupiscentiæ propagante vitium, quòd animæ ex parentibus tractæ non minus atque carni ex labe originis inditum inspersumque naturaliter inhaereret; vel certè, quòd à Deo creatam animam, propter intimitatem illam cum carne conjunctionem ac mixtionem insiceret. De quo productionis modo infra latius. Sed cum Augustinus facile intelligeret, id ita fieri, imò aliter naturaliter non posse fieri, quocumque tandem modo animæ corpori jungerentur, hæc tamen insuperabilis ei semper difficultas visa est, quòd nunquam intelligere posset, quâ iustitiâ Dei fieret id quòd illà veritate creationis animæ admittenda videbat fieri: Nimirum, quomodo justum esse posset, ut anima receter à Deo reata, & ab omnibus peccatis innocens sine culpa sua mitteretur in carnem peccati; ejus concupiscentia & libidine inquinata gravaretur; ejus tot pœnis immanibus puniretur; cum qua tandem, quòd erat gravissimum, ad æternas pœnas destinata damnaretur. Sub istius argumenti mole semper Augustinus succubuit: alterutrum enim ei videbatur necessarium, ut vel Deus esset istius auctor iniquationis; vel certè inquinari anima recens creata non posset. Hunc fuisse nodum Augustino insolubilem sexcentis testimonijs ejus ostendi potest. Nos ex multis pauca proferemus, quorum tamen pleræque eo tempore & eo loco protulit, quò eadem sententias illas de concupiscentia superà declaratas constantissimè docuit.

Nam in primis in eadem illa Epistola ad Hieronymum, ubi suas angustias summa ingenuitate confessus est, cum de cruciatibus ac damnatione parvulorum sine baptismo morientium multa dixisset, ita subiicit: Huius igitur damnationis in parvulos causam requiro: quia neque animarum, si novæ sunt singulis singula video esse nullum in illa ætate peccatum; nec à Deo damnari aliquam

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

Epist. 28.

aliquam credo, quam videt nullum habere peccatum. Et in eadem Epistola paulo post: *Quæ cum ita sit, querenda causa est, atque reddenda, quare dammentur anime, quæ nova creantur singulis quibusque nascentibus &c.* Aliquid fortissimum atque invictissimum requirendum est, quod nos non cogat Deum credere ullarum animarum sine aliqua culpa damnatorem. Et in Epistola centesima vigesima septima, ubi latè & ex professo utramque de anime propagatione & creatione sententiam disputat, cum damnationem animarum sine regeneratione decedentium velut basim certissimam totius disceptationis posuisset: *Quare, inquit, ubi, vel unde, vel quando caperint damnationis meritum habere; si nova sunt: ita sane, ut Deum non facias, nec aliquam naturam quam non condidit Deus, vel peccati earum, vel innocentium damnationis auctorem. Et si inveneris quod te quære alimus, quod ipse adhuc fateor non inveniri, defende quantum poteris &c.* Et multò inferius respiciens ad illam Epistolam, quam ad Hieronymum scripserat, sic ait: *Id quod ille sentit propius ac libentissimè defensurus, si me docere potuerit, quomodo anima non ex Adam veniant, & tamen ex illo iustam sortem damnationis oriantur &c.* Et paulò post de eodem Hieronymo loquens: *Donec ergo aut ille rescribat, aut ego aliquo modo discam, si nullam de illa peccatrice originem ducit, quæ causa sit anime (nempe iusta) subeundi originali peccatum, quod necesse est esse in omnibus parvulis: & quod eam nec Deus cogit infortem, quia peccandi auctor non est, nec ulla mali natura, quæ non est, nihil tale audeo predicare. Et rursum non multo inferius:*

Epist. 157 ad Optat.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

Et in libris quot de anima & ejus origine jam senex post Pelagianam hæresin damnatam, & post libros de nuptijs & concupiscentia scripsit, in quibus tamen instantissimè naturam peccati originalis, propagationis modum ita alteraverat, quemadmodum adversus Iulianum ad mortem usque defendit, creberrimè eandem suæ fluctuationis causam exprimit: *Ex hoc peccato iuste damnari animam non negamus, quia peccato supplicium lex iusta constituit. Sed ad hoc peccatum subeundum cur damnata sit, querimus, si non ex illa una trahitur, quæ in generis humani primo patre peccavit. Ecce ubique proficitur Augustinus, hoc solo se ab animarum asserenda creatione retardari, quod non posset capere, quomodo iuste innocens anima in tali carne vel crearetur, vel mitteretur, ubi peccatum contrahere, aut facere, & per hoc supplicium subire cogetetur. Hinc ibidem causas quibus*

Lib. 1. de animâ c. 13.

Ibid. c. 13.

movebatur adiciens: Quamobrem, inquit, si Deus non damnat innocentes, nec facit nocentes, quos perspicit innocentes, & si animas non liberat nisi ba-

*ptisimus Christi, & si anime autè carnem nullum habuerunt omnino peccatum, & si peccata antequam committantur, & multo magis quæ nunquam commissæ sunt, damnari iusta lege non possunt, nihil horum quatuor esse dicat. Et si potest explicet, parvulorum anima, quæ sine baptismo exenteris in damnationem mittuntur, quo merito in carnem peccatricem, quæ nihil peccaverunt, misse sunt, ut illic invenirent peccatum propter quod merito damnarentur. Eandem difficultatem ac difficultatis causam in iisdem libris sæpè rescribat, & à Vincentio Victore non rectè solutam esse demonstrat. Unde libro secundo: *Vtique enim dicunt (hæretici Pelagiani) non potuit anima esse peccatrix, nisi eam Deus misisset carni consortio peccatrice. Quæ ergo iustitia id fecerit Deus, cum iste invenire non possit? & maluit per naufragium miserabile exire, quam temerarium cursum velis deponere, & rem suæ disputationis inhibitis providâ deliberatione frenare. Vixit quippe invenire sentis nostra cunctatis, quasi huic molestissima ac periculosissima quæstio magis fuerit impetus eloquentiæ, quam consilium prudentiæ, necessarius. Et in libro quarto ejusdem operis dicit te paratorem esse defendere, quam rectè Deus quæstionem de origine animarum latere voluerit, quam tenere dicere, inquit, quod aut ita obscurum sit, ut hoc non solum ad aliorum intelligentiam perducere nequeam, sed nec ipsa intelligam: aut certe etiam hæreticos adjuvet, qui propterea persuadere conantur ab omnino noxa pura esse animas parvulorum; ne scilicet eadem noxa in auctorem Deum recurrat & redeat, quod in fontes animas, quibus nec lavacrum regenerationis subventurum esse præcavit, dando carni peccatrici, esse compulerit peccatrices &c.**

Ex quibus evidentissimè patet, non Augustinum vel naturæ peccati originalis, vel traditionis ejus obscuritate fuisse turbatum, sed justitiam Dei quam fides credit, cum novarum adeoque innocètiarum animarum creationis & peccatriceis carnis conjunctione non potuisse conjungere. Neque enim hoc erat argumentum Pelagij, sub quo, fatisebat Augustinus, quod Recentiores supra citati putant, peccatum non est in carne, sed in anima sedem habet, atqui anima non trahitur ex Adamo, ergo nec peccatum trahitur. Hoc enim facile videbat non concludere: sed istud erat, prout & in litteris Apostolicæ Sedis de Pelagiana hæresi damnata, & in Augustini libris expressum est: *Si anima ex traduce non est, sed sola caro tantum habet traducem peccati, sola ergo peccatum meretur. Injustum est enim, ut hodie nata anima non ex massa Adæ, tam antiquum peccatum portet alienum. Quo argumento, ut manifestum est, non natura peccati originalis, non modus traditionis ejus, sed iustitia divina pulsatur, quæ videtur ipse non debuisse animam innocentem in carnem, ubi inquinaretur, mittere, vel carni non suâ mixtum voluntate punire; hanc Dei justitiam licet robustissima fide creditam, intelligere tamen nunquam potuit, nisi natura illius peccati & modus iniquationis animæ recenter à Deo conditæ non magnum ei faceret negotium. Non enim repugnant sibi, ut fides*

Lib. 1. de animâ

Lib. 1. de animâ

Epist. 157 ad Optat.

Epist. 157 ad Optat.

Epist. 157 ad Optat.

Epist. 157 ad Optat.

Epist. 157 ad Optat.

241

fides credat, quod mens non capit: ut, quo-
 modo res fiat, intelligamus; quã verò iustitiã,
 nesciamus; Quã multi intelligunt, quomodo
 peccatores floreat, iusti calamitatibus atre-
 rantur: qua verò iustitia Deus utrumque fieri
 aut velit aut sinat, quã multi non intelligunt?
 Quã sanã ratio est, ut in iisdem locis, quibus
 maxime de ista animã & divinã iustitiã quã-
 stione fluctuat, indubitanter tamen peccati tra-
 ductio per concupiscentiam fieri, & ab
 eiusdem concupiscentiã reatu parvulum bap-
 tismo liberari debere profiteretur; ut ex libro de-
 cimo de Genesi ad litteram, & libro quinto
 contra Iulianum apertissimum est. Ibi enim
 cum evidenter iniquationem animã, si cree-
 tur nova singulis, ex carne peccati concupis-
 centiã vitiatã fieri docuisset, dubitationem
 tamen suam statim adiecit: *Ubi occultã iustitiã
 divinã legi includitur.* Idcirco enim occultam
 dicit, etsi iustitiã esse firmissimè crederet,
 quia absconditam illius iustitiã profunditatem
 satis penetrare non poterat. Ita quippe arca-
 nam, & ab ingenio humano vel certe suo ab-
 strusam esse iudicabat, ut in libris de Genesi ad
 litteram dicat, quod quisquis istam de animã
 creatione sententiam tenens, iustitiã condem-
 nationis ejus potuerit demonstrare, mirandus est.
 Ita ei hoc saxum immobile, difficultas insupe-
 rabilis, questio insolubilis, ex perpensa divi-
 nã iustitiã puritate videbatur. Cui profectò
 enodando, nihil magno opere video Recentiores
 illa sua decantata facilitate cõtulisse, nisi quod
 unitis difficultatis loco, duas suscitaverint, &
 nodum explicando magis implicaverint. Quis
 enim intelligat huiusmodi pacta miri posse,
 quibus voluntas prolis ita in parentis voluntate
 ponatur, ut quamvis nihil penitus iniquationis
 generando in prolem transeat, hoc solo
 quia voluntas unius ex pacto est alterius, patre
 peccante filius quoque peccator esse cen-
 seatur, ac sit? Sic enim nulla ratio est, cur
 non etiam parvuli qui jam nati sunt, simili pacto
 inito, ex patris peccatis iniquitate reatu
 contrahant: inò cur non parvuli, qui
 libet in Europa peccante, fiant in India, & in
 universo terrarum orbe peccatores; quando-
 quidem non minus nati, quã nascituri prop-
 ria voluntate careant, aliena voluntate gub-
 ernentur: ac Deus in omnium voluntatem
 sive parvulorum, sive majorum, sive nati, sive
 nascituri sint, supremum dominium teneat,
 & quamlibet voluntatem posset in qualibet
 collocare. Nam esse vel non esse natum, esse
 filium alicujus, vel non filium, nihil ad huius-
 modi peccati contractionem facit: cum longè
 magis rationi consentaneum esse videatur, ut
 de hominibus qui jam sunt, quã de illis qui
 post tot secula nascituri sunt, Deus & parens
 ejus contrahendo disponant. Et verò quis
 Augustinus vel Augustino similis istius con-
 tractus iustitiã penetret, ubi pater nullam
 gignendo iniquationem in filium naturaliter
 fundens, solã suã voluntate filium aternã
 damnationis reum facit? Vbi Deus nulla ge-
 nerationis immunditia naturaliter macula-

tum; solã alienã voluntate peccatorem fieri
 cupit, aternisq; si pplicis pro tali iniquitate
 condemnat? Imo sanè, quis non vicet, in ista
 recentiorum opinione, non parentem, non par-
 vulum; sed solum Deum esse originã iniqui-
 tatis auctorem, ut qui solã suã voluntate velit
 atque efficiat, ut parvulus ex parentis volun-
 tate, cum qua aloquin nihil commune habet,
 & ex qua nihil iniquitatis ei per se commu-
 nicari potest, peccati supplicisq; reus fiat?
 In Augustini sententia longè aliter se res ha-
 bet. In ea quippe, vi generationis naturaliter
 transfundentis immunditiam stirpis suã, ani-
 ma recens facta polluitur, neque aliter secun-
 dum leges generationibus animalium praes-
 titas fieri potest: quamvis illa sola Augustini
 difficultas jam sapius tacta semper maneat,
 quã iustitia Deus animam innocentem eo mit-
 tere velit, ubi ex carnis commixtione & in-
 iquatione peccatrix fieri debeat. Sed non est
 mirum, Scholasticos illo Augustini serupulo
 non multum esse territos, cum eorum quidam
 tam exorbitantes de divinã iustitiã sententias
 teneant atque doceant, ut eum etiam iustos vi
 supremi domini sine ulla iniustitia in aternũ
 damnare posse non dubitent. Cujusmodi do-
 ctrina S. Augustino secundum lucidissima prin-
 cipia, quã passim tradidit, tam enormis, &
 ausim dicere, tam execranda videretur, ut lon-
 gè facilis huiusmodi Deum, Marcionis aut
 Manicheorum Deum, qui mala condidisset,
 quã Catholicorum esse concederet. Sed de
 hoc infra accuratius.

Quod si quis ex me querat, quo pacto illam
 difficultatem Augustini, quam nemo ei viventi
 solvere potuit, solvendam esse iudicem, ma-
 lim, fateor, & ego hic audire doctiores. Prin-
 cipia quippe Augustini de divinã iustitiã, de
 quibus multa inferius dicturi sumus, arctissime
 premunt. An forte dici potest, ita Deum con-
 ditorem omnium naturam rerum corporarum
 instituisse & condidisse, ut cum nec sola esse
 corpora spiritu vacua, nec solos spiritus exper-
 tes corporis expediret, mirabili commixtionis
 artificio alterum altero ad absolutam com-
 pletamque naturam concurrente temperan-
 dum esse aterna & immutabili suã veritatis
 lege iudicaverit? Quã semel tanquam iustissi-
 ma constituta, hoc sequi ex natura rei videba-
 tur, ut neque huiusmodi incompleti spiritus,
 qui corpora vegetarent, sine corporibus & ex-
 tra corpora crearentur, neque corpora spiri-
 tibus vegetanda, sine spiritibus huiusmodi anima-
 tione interire sinerentur. Acquislimè huius-
 modi sanctioni, quam universalitas rerum po-
 stulat, iniquitas primã animã incorporata, seu
 corporis animati, ex quo erat ceterorum om-
 nium propago ducenda, sese interposuit, atque
 ita corrumpit naturam suam, ut naturali lege,
 quicquam aquarum ex ea velut fonte fuce-
 ret, quicquid fructuum ex ea velut radice
 cresceret, ingentiam illam fontis amaritudi-
 nem radicisque redoleret. An hic iustum esse
 iudicabimus, ut iustissimus universalitatis mo-
 derator legem suam abroget, ne spiritus,
 quem

Lib. 10. de
 Genesi ad
 lit. c. 11.

Lib. 3. de
 para nat.

Videri debet
 Lib. 11. de
 statu pure
 nature.

quem corpus in utero ex libidinis lege seminatam formatumque sibi in se creari naturæ voce flagitat, ex ejus commixtione peccato maculetur? Non arbitror. Neque enim æquum erat, ut peccato sapientissima rerum institutio tolleretur: præsertim cum eam labefactam prosequendo non mentis immensitate justitiæ, sapientiæ, ac bonitatis, quam ante prævaricationem naturarum institutione conditor inclaresceret. Pergit igitur eisdem spiritus juxta primigeniam legem in corporibus jam corruptis condere, ut quibus melius sit vel ita esse, quam omnino non esse, faciens bonum, permittens malum, ne nolendo sinere nonnul-

la mala fieri, bona ipsa, propter quæ reliqua universi corporei moles condita est, esse desideret; & ipsa tota machina velut frustrata sine suo, profus frustra condita videretur. Hæc ratio si non sufficit ad vindicandam justitiam Dei, tædam alteri libenter tradam. Quid enim aliud probabilius dici possit, profus nescio.

Et hæcenus de questione, an sit, hoc est, an per concupiscentiam carnis peccatum originale in posteros transfundatur, satis diximus. Nunc utrum ille transfusionis modus ex Augustini principis intelligentiæ aliquâ ratione subijci possit, dispiciendum est.

CAPVT XVI.

Difficultas non debet terrere Theologos Catholicos à tuenda Augustini sententia. Declaratur traductionem peccati fieri juxta mentem ejus non ex pacto, sed ex natura rei.

N I H I L enim est, quod magis Theologos recentiores ab hac sententia tuenda deterreat, quam difficultas intelligendi, quo modo posset fieri. Sed immeritò sanè hoc argumentum Catholicos Theologos movet, qui nihil in Christiana Ecclesia & fide usitatius esse sciunt, quam ut id quod ratio non assequitur, fides credat; ut rem teneamus, cujus modum nesciamus; ut unanimes majorum sententias tueamur, quarum difficultate turbamur. Sententiarum enim facilitas in Theologia sæpè suspecta atque periculosa est. Nec enim aliud in materia de divina gratia tot humanarum opinionum errores & monstra peperit, quam quòd relicta semita, quia nonnihil scabrosa videbatur, quam Augustinus & antiquitas trivit, illecebrosam illam humanæ rationis facilitatem incircumspecta aviditate sectati sunt. Quod utinam non etiam in hoc argumento locum habeat. Hæreticorum proprium est, illud suum, quomodo? qui fieri potest? inclamare: sed Catholicum Theologum non perturbant, qui novit, à sententijs antiquitatis, per quas de hæresibus gloriosissime triumphatum est, etiamsi forte non essent fidei, non esse propter quædam humanæ rationis ac difficultatum terricula discedendum: ne dum illa improvidè fugimus, fugiendo in præcipitium compellamur. Quid in ipsis rebus humanis familiarius est, quam ut ea, quæ in omnium oculos incurrunt, omniumque palpantur manibus, in profundissimas detrusa tenebras lateant? An ideo neganda sunt quæ fiunt, quia intelligi non potest, vel diffi. ulter potest, quomodo fiant? Eisdem difficultatum larvis terruit Augustinum Iulianus: *Qui fieri potest*, inquit, *ut res arbitry conditioni semmam misceatur?* Cui respondet Augustinus: *Quid à me queris, quo sit factum modo, cum videas factum esse quocumque modo, si Apostolo credit aliquo modo.* Nam implet Augustinus diu an-

A tequâ cum Iuliano de peccati illius transfusione luctaretur, difficultatem indagandi & explicandi agnoverat, & fallus fuerat, quando dixerat: *Quod dimissum est in parente ut trahatur in prolem, miris quidem modis, sed tamen fit.* Et quia *modus ipse non facili ratione indagatur, nec sermone explicatur, ab infidelibus non creditur.* Cum ergo Iulianus impotenter & petulanter passim rem impossibilem esse clamaret, & modum posceret quo peccata transfunderentur in proles, subinde nihil respondet aliud nisi res certas propter intelligentiæ nostræ tenebras non debere calumniam pati. *Quod si contra vitium, inquit, curiositatis humane, cui solent, ut ipse commemoras, comprehensa videretur, etiam hoc Deus, quem admodum multa, sic occultare voluit, ut id investigare atque comprehendere humana coniectura non possit, ideòne contra Ecclesiam matrem vestram ratiunculus vestrus quasi parvicalibus pugnuiculis deberis armari?*

B Nec enim hujusmodi difficultas soli peccati originalis traductioni, vel solis divinis mysterijs propria est, sed totus mundus hujusmodi tricus plenus est: ubi rem ita esse, planissime videas; quo verò fiat modo, ratione non videas. Vnde insolentiam adversarij de illa difficultate quasi impossibilitate insultantem reprimens Nisi, inquit, *sermonis longitudine nollem fatigare lectorem, tam te mille rerum generibus, quarum incomprehensibilis ratio contra usitatas naturas quasi per deserta opaca reperit, obruerem.* Neg sanè mihi admodum laboriosum esset plurimarum rerum catalogum texere, quarum ratio non minùs à subtilissimis ingenijs abstrusa latet, quam res ipsæ in promptu positæ patent: ut nemini mirum esse deberet, si quid in hac antiqua, & antiquitus per Ecclesiam celeberrima Augustini sententia difficultatis esset reliquum, quod humana ratio non ita liquidò posset abstergere: præsertim cum novum illud pacti mylterium, præterquam quòd nullâ Scripturarum, nullâ traditionis, nullâ solidæ

Jul. 6. cont.
Jul. c. 9.